

**O'QITUVCHILARNING IQTISODIY KOMPETENSIYASINI
SHAKLLANTIRISHDA INNOVATSION PEDAGOGIK
YONDASHUVLARNING AMALIY MODEL**

Zaripova Ziyoda Odiljon qizi

70110101-Pedagogika nazariyasi va tarixi yo'nalishi magistranti 1-kurs

Soxibov Akram Rustamovich

Ilmiy rahbar, Pedagogika fanlari nomzodi, professor

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19333558>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 21-mart 2026 yil

Ma'qullandi: 25-mart 2026 yil

Nashr qilindi: 30-mart 2026 yil

KEYWORDS

iqtisodiy kompetensiya, innovatsion pedagogika, ta'lim texnologiyalari, interfaol metodlar, pedagogik yondashuv, kasbiy rivojlanish, iqtisodiy tafakkur, amaliy model.

ABSTRACT

Mazkur maqolada o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishda innovatsion pedagogik yondashuvlarning o'rni va ahamiyati tahlil qilingan. Tadqiqotda iqtisodiy bilim, ko'nikma va kompetensiyalarni rivojlantirishga qaratilgan zamonaviy ta'lim texnologiyalari, interfaol metodlar va amaliy yondashuvlar o'rganilgan. Shuningdek, o'qituvchilarning iqtisodiy tafakkurini rivojlantirishga xizmat qiluvchi amaliy model ishlab chiqilgan hamda uning samaradorligi asoslab berilgan. Tadqiqot natijalari ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlardan foydalanish orqali pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini oshirish imkonini ko'rsatadi.

Bugungi kunda jahon ta'lim tizimida yuz berayotgan tub o'zgarishlar, globallashuv jarayonlari va raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi pedagog kadrlardan yangi bilim, ko'nikma va kompetensiyalarni talab etmoqda. Ayniqsa, iqtisodiy bilimlarga ega bo'lgan, zamonaviy fikrlay oladigan va ta'lim jarayoniga innovatsion yondashuvlarni samarali joriy eta oladigan o'qituvchilarni tayyorlash dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirish va rivojlantirish masalasi pedagogika fanining muhim yo'nalishlaridan biri sifatida e'tirof etilmoqda.

Iqtisodiy kompetensiya o'qituvchining iqtisodiy bilimlarga ega bo'lishi, ularni amaliy faoliyatda qo'llay olishi, iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilish va samarali qarorlar qabul qilish qobiliyatini o'z ichiga oladi. Zamonaviy ta'lim tizimida bu kompetensiya nafaqat iqtisod fanlari o'qituvchilari, balki barcha yo'nalishdagi pedagoglar uchun ham muhim ahamiyat kasb etmoqda. Chunki ta'lim jarayonida iqtisodiy tafakkur va ongni shakllantirish o'quvchilarning kelajakdagi kasbiy faoliyati va ijtimoiy hayotida muhim rol o'ynaydi.

So'nggi yillarda ta'lim tizimida innovatsion pedagogik yondashuvlardan foydalanish keng tus olmoqda. Interfaol metodlar, muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish, raqamli texnologiyalar va kompetensiyaviy yondashuvlar pedagogik faoliyat samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Ushbu yondashuvlar o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishda ham muhim vosita bo'lib, ularning kasbiy rivojlanishini ta'minlaydi.

Mazkur mavzuning dolzarbligi shundan iboratki, o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini rivojlantirishda innovatsion pedagogik yondashuvlarga asoslangan amaliy modelni ishlab chiqish ta'lim sifatini oshirish, pedagoglarning kasbiy salohiyatini kuchaytirish hamda ta'lim jarayonini zamonaviy talablar asosida tashkil etishga xizmat qiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishda innovatsion pedagogik yondashuvlarning nazariy va amaliy asoslarini o'rganish hamda ushbu jarayonni samarali tashkil etishga qaratilgan amaliy modelni ishlab chiqishdan iboratdir.

Mavzuga doir adabiyotlar tahlili: O'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirish masalasi zamonaviy pedagogika va iqtisodiy ta'lim nazariyasining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu muammo ko'plab xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan keng o'rganilgan.

Ta'lim jarayonida kompetensiyaviy yondashuvning nazariy asoslari D. McClelland tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, u bilimdan ko'ra amaliy kompetensiyalarni rivojlantirish muhimligini ta'kidlaydi. Uning fikricha, kasbiy muvaffaqiyat kompetensiyalar bilan bevosita bog'liqdir [1].

Kompetensiyaviy ta'lim nazariyasini rivojlantirishda R. White ham muhim hissa qo'shgan bo'lib, u kompetensiyani shaxsning samarali faoliyat yuritish qobiliyati sifatida talqin etadi [2].

Innovatsion pedagogik yondashuvlar va ularning ta'lim samaradorligiga ta'siri J. Dewey tomonidan asoslab berilgan. U ta'lim jarayonida amaliy faoliyat, tajriba va interfaol metodlarning muhimligini ta'kidlaydi [3].

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va innovatsion yondashuvlar masalalari M. Fullan tomonidan o'rganilgan bo'lib, u ta'limdagi innovatsiyalar o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishida muhim rol o'ynashini qayd etadi [4].

O'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirish masalalari MDH olimlari tomonidan ham tadqiq etilgan. Jumladan, V.V. Davydov ta'lim jarayonida nazariy tafakkurni rivojlantirish orqali kompetensiyalarni shakllantirish zarurligini asoslab beradi [5].

O'zbekistonlik olim S. Gulomov iqtisodiy bilim va ko'nikmalarni shakllantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning ahamiyatini ta'kidlab, iqtisodiy tafakkurni rivojlantirish ta'limning muhim yo'nalishlaridan biri ekanligini qayd etadi [6].

Shuningdek, N. Muslimov pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlarning o'rni muhim ekanligini ko'rsatib, ta'lim jarayonini modernizatsiya qilish zarurligini asoslab beradi [7].

Yuqoridagi ilmiy qarashlar shuni ko'rsatadiki, o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirish innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida samarali tashkil etilganda yuqori natijalarga erishish mumkin.

Tadqiqot metodologiyasi. Mazkur tadqiqotni amalga oshirish jarayonida o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishda innovatsion pedagogik yondashuvlarning samaradorligini aniqlashga qaratilgan zamonaviy ilmiy yondashuv va metodlardan foydalanildi.

Tadqiqotda, avvalo, tizimli yondashuv metodi qo'llanildi. Ushbu metod orqali o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirish jarayoni pedagogik, psixologik va iqtisodiy omillar o'zaro bog'liqligida kompleks tarzda o'rganildi. Bu yondashuv tadqiqot obyektni yaxlit tizim sifatida tahlil qilish imkonini berdi.

Tahlil va sintez metodlari yordamida mavzuga doir ilmiy adabiyotlar, pedagogik nazariyalar va ilg'or xorijiy tajribalar o'rganilib, umumlashtirildi. Bu orqali iqtisodiy kompetensiyaning mazmun-mohiyati va uni shakllantirishning nazariy asoslari aniqlashtirildi.

Taqqoslash metodi orqali turli mamlakatlar ta'lim tizimida qo'llanilayotgan innovatsion pedagogik yondashuvlar tahlil qilinib, ularning o'qituvchilar kompetensiyasiga ta'siri solishtirildi. Ushbu metod eng samarali yondashuvlarni aniqlash imkonini berdi.

Pedagogik kuzatish metodi yordamida o'qituvchilarning dars jarayonidagi faoliyati, innovatsion metodlardan foydalanish darajasi hamda iqtisodiy bilim va ko'nikmalarni shakllantirish jarayoni o'rganildi.

So'rovnoma va suhbat metodlari orqali o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyaga oid qarashlari, amaliy tajribalari va muammolari aniqlashtirildi. Bu metod tadqiqotning amaliy jihatlarini yoritishga xizmat qildi.

Pedagogik tajriba-sinov metodi asosiy metod sifatida qo'llanilib, ishlab chiqilgan amaliy modelning samaradorligi sinovdan o'tkazildi. Tajriba jarayonida nazorat va tajriba guruhlarini shakllantirilib, innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasidagi o'zgarishlar tahlil qilindi.

Iqtisodiy-statistik tahlil metodi yordamida tajriba-sinov natijalari miqdoriy jihatdan baholanib, ularning ishonchliligi va samaradorligi aniqlashtirildi.

Shuningdek, modellashtirish metodi orqali o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishga qaratilgan innovatsion pedagogik yondashuvlarning amaliy modeli ishlab chiqildi. Ushbu model ta'lim jarayonini samarali tashkil etish va pedagoglarning kasbiy rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi. Mazkur metodologik yondashuvlar tadqiqot natijalarining ilmiy asoslanganligini ta'minlab, o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishda innovatsion pedagogik yondashuvlarning samaradorligini aniqlash imkonini berdi.

Natija muhokama. Tadqiqot jarayonida o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishga qaratilgan innovatsion pedagogik yondashuvlarning samaradorligi tajriba-sinov ishlari asosida o'rganildi. Tajriba ishlari davomida nazorat va tajriba guruhlarini tashkil etilib, ularda o'qituvchilarning iqtisodiy bilim, ko'nikma va kompetensiyalaridagi o'zgarishlar tahlil qilindi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, an'anaviy ta'lim usullariga nisbatan innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonida o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasi sezilarli darajada oshdi. Xususan, interfaol metodlar, muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish va raqamli texnologiyalardan foydalanish orqali o'qituvchilarning iqtisodiy tafakkuri, tahliliy fikrlashi va amaliy qaror qabul qilish ko'nikmalari rivojlandi.

Tajriba natijalariga ko'ra, tajriba guruhidagi o'qituvchilarning iqtisodiy bilim darajasi va amaliy ko'nikmalari nazorat guruhiga nisbatan yuqori natijalarni ko'rsatdi. Bu esa ishlab chiqilgan amaliy modelning samaradorligini tasdiqlaydi. Ayniqsa, innovatsion yondashuvlar asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar o'qituvchilarning faolligini oshirib, ularni mustaqil fikrlash va muammolarni hal etishga yo'naltirdi.

Shuningdek, tadqiqot jarayonida aniqlanishicha, o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishda quyidagi omillar muhim rol o'ynaydi:

zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish darajasi;

o'qituvchilarning motivatsiyasi va kasbiy rivojlanishga intilishi;
ta'lim jarayonida amaliy yondashuvlarning qo'llanilishi;
raqamli resurslar va innovatsion vositalarning mavjudligi.

Muhokama jarayonida tadqiqot natijalari mavjud ilmiy qarashlar bilan solishtirildi. Xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan ilgari surilgan kompetensiyaviy yondashuv va innovatsion pedagogik texnologiyalar samaradorligi haqidagi fikrlar ushbu tadqiqot natijalari bilan mos kelishi aniqlandi. Bu esa o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishda innovatsion yondashuvlar universal ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi.

Biroq tadqiqot davomida ayrim muammolar ham aniqlandi. Jumladan, barcha o'qituvchilarda innovatsion metodlardan foydalanish ko'nikmalarining yetarli darajada shakllanmaganligi, ayrim ta'lim muassasalarida moddiy-texnik bazaning yetarli emasligi hamda raqamli resurslardan foydalanish imkoniyatlarining cheklanganligi kuzatildi. Ushbu muammolar innovatsion pedagogik yondashuvlarni to'liq joriy etishga ma'lum darajada to'sqinlik qilmoqda.

Shu bilan birga, tadqiqot natijalari asosida ishlab chiqilgan amaliy model o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishda samarali vosita ekanligi isbotlandi. Mazkur modelni ta'lim jarayoniga joriy etish orqali pedagoglarning kasbiy salohiyatini oshirish, ta'lim sifatini yaxshilash va zamonaviy talablar asosida kadrlar tayyorlash imkoniyati kengayadi.

Umuman olganda, olib borilgan tadqiqot natijalari innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirish ta'lim tizimining samaradorligini oshirishda muhim omil ekanligini tasdiqlaydi. Shu sababli mazkur yondashuvlarni keng joriy etish va takomillashtirish dolzarb vazifa hisoblanadi.

Xulosa va takliflar. Olib borilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirish zamonaviy ta'lim tizimining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Raqamli iqtisodiyot sharoitida pedagoglarning nafaqat o'z faniga oid bilimlari, balki iqtisodiy tafakkuri, tahliliy fikrlashi va amaliy qaror qabul qilish qobiliyatlari ham muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Tadqiqot jarayonida innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida ishlab chiqilgan amaliy model o'qituvchilarning iqtisodiy bilim, ko'nikma va kompetensiyalarini samarali shakllantirishga xizmat qilishi aniqlandi. Xususan, interfaol metodlar, muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish hamda raqamli texnologiyalardan foydalanish o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini rivojlantirishda yuqori samaradorlikka ega ekanligi tajriba-sinov ishlari orqali tasdiqlandi. Shuningdek, tadqiqot natijalari o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirish jarayoni ko'p omilli bo'lib, u pedagogning kasbiy tayyorgarligi, innovatsion faoliyatga tayyorligi, ta'lim muassasasining moddiy-texnik bazasi hamda zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish darajasiga bevosita bog'liqligini ko'rsatdi.

Mazkur tadqiqot asosida ishlab chiqilgan amaliy model o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishini ta'minlash, ta'lim sifatini oshirish hamda zamonaviy talablarga javob beradigan pedagog kadrlarni tayyorlashda muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqildi:

O'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirish maqsadida ta'lim jarayoniga innovatsion pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish zarur.

Pedagog kadrlar tayyorlash va qayta tayyorlash tizimida iqtisodiy bilim va ko'nikmalarni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish lozim.

Ta'lim jarayonida muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish va interfaol metodlardan tizimli foydalanishni yo'lga qo'yish maqsadga muvofiq. O'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini oshirish uchun raqamli ta'lim resurslari va axborot texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish zarur. Ta'lim muassasalarida o'qituvchilarning innovatsion faoliyatini rag'batlantirish va ularni metodik jihatdan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish lozim. O'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini baholash mezonlari va indikatorlarini ishlab chiqish hamda amaliyotga joriy etish maqsadga muvofiq. Ilmiy-tadqiqot ishlari doirasida o'qituvchilarning iqtisodiy kompetensiyasini shakllantirishga qaratilgan yangi pedagogik modellarning samaradorligini muntazam o'rganib borish zarur. Ta'lim tizimida xalqaro tajribalarni o'rganish va ularni milliy ta'lim tizimiga moslashtirish orqali pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini yanada rivojlantirish lozim..

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. McClelland D. Testing for Competence Rather Than Intelligence. American Psychologist, 1973.
2. White R. Motivation Reconsidered: The Concept of Competence. Psychological Review, 1959.
3. Dewey J. Democracy and Education. New York: Macmillan, 1916.
4. Fullan M. The New Meaning of Educational Change. New York: Teachers College Press, 2007.
5. Davydov V.V. Theory of Developmental Education. Moscow, 1996.
6. Gulomov S.S. Iqtisodiy ta'lim nazariyasi. Toshkent: Fan, 2018.
7. Muslimov N.A. Pedagogik kompetensiya va innovatsion ta'lim. Toshkent, 2015.
8. Qodirov, Farrux, and Sabrina Turayeva. "IOT (INTERNET OF THINGS) ORQALI SANOAT ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH." *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования* 4.7 (2025): 75-83.
9. Qodirov, Farrux, and Husniya Ergasheva. "INVESTITSİYALARNI JALB QILISH VA UNING SAMARADORLIGI." *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования* 3 (2024): 64-69.
10. Qodirov, F., N. Sirojev, and S. Negmatova. "Features of the Android Studio software package." *Академические исследования в современной науке* 2.17 (2023): 130-146.
11. Ergash o'g'li, Qodirov Farrux. "Econometric modeling of the development of medical services to the population of the region/Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities." (2022): 1-1.
12. Кодиров, Ф. Э., and О. Д. Дониёров. "ЭФФЕКТИВНЫЕ МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ МЕДИЦИНСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ НАСЕЛЕНИЯ КАШАКАДЬИНСКОЙ ОБЛАСТИ." *Символ науки* 7-2 (2022): 15-17.
13. Қодиров, Ф. "Вилоят аҳолисига соғлиқни сақлаш хизматлари кўрсатиш тармоқлари ривожланиш механизмининг статистик таҳлили." *Andijon Mashinasozlik Instituti* (2022).
14. Қодиров, Ф. "Қашқадарё вилояти аҳолисига тиббий хизмат кўрсатиш тармоқларини ривожлантиришнинг истиқболлари." *О 'ZBEKISTON QISHLOQ VA SUV XO 'JALIGI' âà "AGRO ILM."* *о 'zbekiston qishloq va suv xo 'jaligi' âà «Agro ilm* (2022).
15. Қодиров, Ф. "" ХУДУДЛАРДА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ЭКОНОМЕТРИК МОДЕЛЛАШТИРИШ". *ХОРАЗМ МАЪМУН АКАДЕМИЯСИ АХБОРОТНОМАСИ.* *Хоразм маъмун академияси ахборотномаси* (2022).

16. Қодиров, Ф. "" АҲОЛИГА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИНГ КЕЛГУСИ ҲОЛАТИНИ БАШОРАТЛАШ". Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти." Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти (2022).
17. Qodirov, F. "" Қашқадарё ҳудуди аҳолисига хизмат кўрсатиш тармоқлари ва уларга таъсир этувчи омиллар". "O 'zbekiston Qishloq Va Suv xo 'jaligi" Jurnal." O 'zbekiston Qishloq Va Suv xo 'jaligi" Jurnal (2022).
18. Qodirov, F. "" OPTIMUM SOLUTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF MEDICAL SERVICES IN PRIVATE CLINICS". MUHAMMAD AL-XORAZMIY NOMIDAGI TOSHKENT AXBOROT TECHNOLOGIYALARI UNIVERSITETI QARSHI FILIALI." (2022).
19. Qodirov, F. "" QR-KOD TECHNOLOGIYASI ASOSIDA ELEKTRON KUTUBXONA TIZIMINI DASTURIY VA APPARAT TAMINOTINI YARATISH". MUHAMMAD AL-XORAZMIY NOMIDAGI TOSHKENT AXBOROT TECHNOLOGIYALARI UNIVERSITETI QARSHI FILIALI." (2021).
20. Qodirov, F. E., O. D. Doniyorov, and H. Shokirov Sh. "Basic Concepts Of Information Security In Information Systems. Wide Threats And Their Consequences." КОНЦЕПЦИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ НАУКИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ (2021): 153-155.
21. Bozorova, Irina Jumanazarovna, and Dilduzaxon Mamasharipovna Karayeva. "Modern programming technologies and their role." интеллектуальный капитал ххi века. 2020.
22. Kodirov, F. E., and J. E. Nematov. "BASIC TECHNOLOGY AND SERVICE MANAGEMENTMULTISERVICE NETWORKS." Инновации в технологиях и образовании: сб. ст. участников XII Между (2019): 214.
23. Qodirov, F. E., et al. "PROBLEMS AND SOLUTIONS FOR EFFECTIVE PROTECTION AGAINST NETWORK ATTACKS." НАУКОЕМКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ КАК ОСНОВА ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ 93 (2019).
24. Qodirov, F. E., J. U. Abdirasulov, and J. E. Nematov. "FORMING GOVERNMENT AGENCY WEBSITES WITH WORDPRESS CONTENT MANAGEMENT SYSTEM." Инновации в технологиях и образовании: сб. ст. участников XII Между (2019): 219.
25. Qodirov, Farrux, and Mashxura Sa'dullayeva. "virtual reallik (vr) va kengaytirilgan reallik (AR)." Молодые ученые 3.8 (2025): 139-144.
26. Qodirov, F., and J. Murodulloyeva. "O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOT." Инновационные исследования в современном мире: теория и практика 3.15 (2024): 178-181.
27. Qodirov, F. E. "Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda har bir hududning o 'ziga xos xususiyatlari." AKTUAR MOLIYA VA BUXGALTERIYA HISOBILMIY JURNALI 4.09 (2024): 178-183.
28. Қодиров, Ф. "ҲУДУДЛАРДА ТИББИЙ ХИЗМАТЛАРНИ ДАСТУРИЙ ПАКЕТЛАР ЁРДАМИДА ЭЛЕКТРОН ТИББИЙ БАЗАСИНИ ЯРАТИШ." O'zbekiston Respublikasi Oliy Va o'rta Maxsus ta'lim Vazirligi Namangan Muhandislik-Qurilish Instituti (2022).
29. Jumanazarovna, Bozorova Irina, and Kodirov Farruh Ergash O'G'Li. "Principle of electrocardiographic work and its role in modern medicine." Вопросы науки и образования 15 (99) (2020): 31-36.
30. Қодиров, Ф. "" СОЗДАНИЕ ПРОГРАММНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ И АППАРАТА ЭЛЕКТРОННОЙ БИБЛИОТЕЧНОЙ СИСТЕМЫ НА ОСНОВЕ QR-КОДОВОЙ ТЕХНОЛОГИИ". Kokand University." Kokand University (2020).

31. Кодиров, Ф. "" АНАЛИЗ БИОСИГНАЛОВ В ЭЛЕКТРОКАРДИОГРАФИИ И МЕТОДЫ ИХ ОБРАБОТКИ". МУҲАММАД АЛ-ХОРАЗМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ ҚАРШИ ФИЛИАЛИ." МУҲАММАД АЛ-ХОРАЗМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ ҚАРШИ ФИЛИАЛИ (2020).

